ഋഭുഗീത അധ്യായം 26
ജ്ഞാനാമൃത-മനോമയ+പ്രകരണവർണ്ണനം.

ഋഭുഃ -
വക്ഷ്യേ സച്ചിത്പരാനന്ദം സ്വഭാവം സർവദാ സുഖം .
സർവവേദപുരാണാനാം സാരാത്സാരതരം സ്വയം .. 26.1..

ന ഭേദം ച ദ്വയം ദ്വന്ദ്വം ന ഭേദം ഭേദവർജിതം .
ഇദമേവ പരം ബ്രഹ്മ ജ്ഞാനാശ്രയമനാമയം .. 26.2..

ന ക്വചിന്നാത ഏവാഹം നാക്ഷരം ന പരാത്പരം .
ഇദമേവ പരം ബ്രഹ്മ ജ്ഞാനാശ്രയമനാമയം .. 26.3..

ന ബഹിർനാന്തരം നാഹം ന സങ്കല്പോ ന വിഗ്രഹഃ .
ഇദമേവ പരം ബ്രഹ്മ ജ്ഞാനാശ്രയമനാമയം .. 26.4..

ന സത്യം ച പരിത്യജ്യ ന വാർതാ നാർഥദൂഷണം .
ഇദമേവ പരം ബ്രഹ്മ ജ്ഞാനാശ്രയമനാമയം .. 26.5..

ന ഗുണോ ഗുണിവാക്യം വാ ന മനോവൃത്തിനിശ്ചയഃ .
ന ജപം ന പരിച്ഛിന്നം ന വ്യാപകമസത്ഫലം .. 26.6..

ന ഗുരുർന ച ശിഷ്യോ വാ ന സ്ഥിരം ന ശുഭാശുഭം .
നൈകരൂപം നാന്യരൂപം ന മോക്ഷോ ന ച ബന്ധകം .. 26.7..

അഹം പദാർഥസ്തത്പദം വാ നേന്ദ്രിയം വിഷയാദികം .
ന സംശയം ന തുച്ഛം വാ ന നിശ്ചയം ന വാ കൃതം .. 26.8..

ന ശാന്തിരൂപമദ്വൈതം ന ചോർധ്വം ന ച നീചകം .
ന ലക്ഷണം ന ദുഃഖാംഗം ന സുഖം ന ച ചഞ്ചലം .. 26.9..

ന ശരീരം ന ലിംഗം വാ ന കാരണമകാരണം .
ന ദുഃഖം നാന്തികം നാഹം ന ഗൂഢം ന പരം പദം .. 26.10..

ന സഞ്ചിതം ച നാഗാമി ന സത്യം ച ത്വമാഹകം .
നാജ്ഞാനം ന ച വിജ്ഞാനം ന മൂഢോ ന ച വിജ്ഞവാൻ
(വിവേകവാൻ) .. 26.11..

ന നീചം നരകം നാന്തം ന മുക്തിർന ച പാവനം .
ന തൃഷ്ണാ ന ച വിദ്യാത്വം നാഹം തത്ത്വം ന ദേവതാ .. 26.12..

ന ശുഭാശുഭസങ്കേതോ ന മൃത്യുർന ച ജീവനം .
ന തൃപ്തിർന ച ഭോജ്യം വാ ന ഖണ്ഡൈകരസോഽദ്വയം .. 26.13..

ന സങ്കല്പം ന പ്രപഞ്ചം ന ജാഗരണരാജകം .
ന കിഞ്ചിത്സമതാദോഷോ ന തുര്യഗണനാ ഭ്രമഃ .. 26.14..

ന സർവം സമലം നേഷ്ടം ന നീതിർന ച പൂജനം .
ന പ്രപഞ്ചം ന ബഹുനാ നാന്യഭാഷണസംഗമഃ .. 26.15..

ന സത്സംഗമസത്സംഗഃ ന ബ്രഹ്മ ന വിചാരണം .
നാഭ്യാസം ന ച വക്താ ച ന സ്നാനം ന ച തീർഥകം .. 26.16..

ന പുണ്യം ന ച വാ പാപം ന ക്രിയാ ദോഷകാരണം .
ന ചാധ്യാത്മം നാധിഭൂതം ന ദൈവതമസംഭവം .. 26.17..

ന ജന്മമരണേ ക്വാപി ജാഗ്രത്സ്വപ്നസുഷുപ്തികം .
ന ഭൂലോകം ന പാതാലം ന ജയാപജയാജയൗ .. 26.18..

ന ഹീനം ന ച വാ ഭീതിർന രതിർന മൃതിസ്ത്വരാ .
അചിന്ത്യം നാപരാധ്യാത്മാ നിഗമാഗമവിഭ്രമഃ .. 26.19..

ന സാത്ത്വികം രാജസം ച ന താമസഗുണാധികം .
ന ശൈവം ന ച വേദാന്തം ന സ്വാദ്യം തന്ന മാനസം .. 26.20..

ന ബന്ധോ ന ച മോക്ഷോ വാ ന വാക്യം ഐക്യലക്ഷണം .
ന സ്ത്രീരൂപം ന പുംഭാവഃ ന ഷണ്ഡോ ന സ്ഥിരഃ പദം .. 26.21..

ന ഭൂഷണം ന ദൂഷണം ന സ്തോത്രം ന സ്തുതിർന ഹി .
ന ലൗകികം വൈദികം ന ശാസ്ത്രം ന ച ശാസനം .. 26.22..

ന പാനം ന കൃശം നേദം ന മോദം ന മദാമദം .
ന ഭാവനമഭാവോ വാ ന കുലം നാമരൂപകം .. 26.23..

നോത്കൃഷ്ടം ച നികൃഷ്ടം ച ന ശ്രേയോഽശ്രേയ ഏവ ഹി .
നിർമലത്വം മലോത്സർഗോ ന ജീവോ ന മനോദമഃ .. 26.24..

ന ശാന്തികലനാ നാഗം ന ശാന്തിർന ശമോ ദമഃ .
ന ക്രീഡാ ന ച ഭാവാംഗം ന വികാരം ന ദോഷകം .. 26.25..

ന യത്കിഞ്ചിന്ന യത്രാഹം ന മായാഖ്യാ ന മായികാ .
യത്കിഞ്ചിന്ന ച ധർമാദി ന ധർമപരിപീഡനം .. 26.26..

ന യൗവനം ന ബാല്യം വാ ന ജരാമരണാദികം .
ന ബന്ധുർന ച വാ്യ്ബന്ധുർന മിത്രം ന ച സോദരഃ .. 26.27..

നാപി സർവം ന ചാകിഞ്ചിന്ന വിരിഞ്ചോ ന കേശവഃ .
ന ശിവോ നാഷ്ടദിക്പാലോ ന വിശ്വോ ന ച തൈജസഃ .. 26.28..

ന പ്രാജ്ഞോ ഹി ന തുര്യോ വാ ന ബ്രഹ്മക്ഷത്രവിഡ്വരഃ .
ഇദമേവ പരം ബ്രഹ്മ ജ്ഞാനാമൃതമനാമയം .. 26.29..

ന പുനർഭാവി പശ്ചാദ്വാ ന പുനർഭവസംഭവഃ .
ന കാലകലനാ നാഹം ന സംഭാഷണകാരണം .. 26.30..

ന ചോർധ്വമന്തഃകരണം ന ച ചിന്മാത്രഭാഷണം .
ന ബ്രഹ്മാഹമിതി ദ്വൈതം ന ചിന്മാത്രമിതി ദ്വയം .. 26.31..

നാന്നകോശം ന ച പ്രാണമനോമയമകോശകം .
ന വിജ്ഞാനമയഃ കോശഃ ന ചാനന്ദമയഃ പൃഥക് .. 26.32..

ന ബോധരൂപം ബോധ്യം വാ ബോധകം നാത്ര യദ്ഭ്രമഃ .
ന ബാധ്യം ബാധകം മിഥ്യാ ത്രിപുടീജ്ഞാനനിർണയഃ .. 26.33..

ന പ്രമാതാ പ്രമാണം വാ ന പ്രമേയം ഫലോദയം .
ഇദമേവ പരം ബ്രഹ്മ ജ്ഞാനാമൃതമനോമയം .. 26.34..

ന ഗുഹ്യം ന പ്രകാശം വാ ന മഹത്വം ന ചാണുതാ .
ന പ്രപഞ്ചോ വിദ്യമാനം ന പ്രപഞ്ചഃ കദാചന .. 26.35..

നാന്തഃകരണസംസാരോ ന മനോ ജഗതാം ഭ്രമഃ .
ന ചിത്തരൂപസംസാരോ ബുദ്ധിപൂർവം പ്രപഞ്ചകം .. 26.36..

ന ജീവരൂപസംസാരോ വാസനാരൂപസംസൃതിഃ .
ന ലിംഗഭേദസംസാരോ നാജ്ഞാനമയസംസ്മൃതിഃ (സംസൃതിഃ) ..
26.37..

ന വേദരൂപസംസാരോ ന ശാസ്ത്രാഗമസംസൃതിഃ .
നാന്യദസ്തീതി സംസാരമന്യദസ്തീതി ഭേദകം .. 26.38..

ന ഭേദാഭേദകലനം ന ദോഷാദോഷകല്പനം .
ന ശാന്താശാന്തസംസാരം ന ഗുണാഗുണസംസൃതിഃ .. 26.39..

ന സ്ത്രീലിംഗം ന പുംലിംഗം ന-ന-പുംസക-സംസ്യതിഃ .
ന സ്ഥാവരം ന ജംഗമം ച ന ദുഃഖം ന സുഖം ക്വചിത് .. 26.40..

ന ശിഷ്ടാശിഷ്ടരൂപം വാ ന യോഗ്യായോഗ്യനിശ്ചയഃ .
ന ദ്വൈതവൃത്തിരൂപം വാ സാക്ഷിവൃത്തിത്വലക്ഷണം .. 26.41..

അഖണ്ഡാകാരവൃത്തിത്വമഖണ്ഡൈകരസം സുഖം .
ദേഹോഽഹമിതി യാ വൃത്തിർബ്രഹ്മാഹമിതി ശബ്ദകം .. 26.42..

അഖണ്ഡനിശ്ചയാ വൃത്തിർനാഖണ്ഡൈകരസം മഹത് .
ന സർവവൃത്തിഭവനം സർവവൃത്തിവിനാശകം .. 26.43..

സർവവൃത്ത്യനുസന്ധാനം സർവവൃത്തിവിമോചനം .
സർവവൃത്തിവിനാശാന്തം സർവവൃത്തിവിശൂന്യകം .. 26.44..

ന സർവവൃത്തിസാഹസ്രം ക്ഷണക്ഷണവിനാശനം .
ന സർവവൃത്തിസാക്ഷിത്വം ന ച ബ്രഹ്മാത്മഭാവനം .. 26.45..

ന ജഗന്ന മനോ നാന്തോ ന കാര്യകലനം ക്വചിത് .
ന ദൂഷണം ഭൂഷണം വാ ന നിരങ്കുശലക്ഷണം .. 26.46..

ന ച ധർമാത്മനോ ലിംഗം ഗുണശാലിത്വലക്ഷണം .
ന സമാധികലിംഗം വാ ന പ്രാരബ്ധം പ്രബന്ധകം .. 26.47..

ബ്രഹ്മവിത്തം ആത്മസത്യോ ന പരഃ സ്വപ്നലക്ഷണം .
(ന ബ്രഹ്മചിത്ത ആത്മന്യോ ന പരഃ സ്വപ്നലക്ഷണം .)
ന ച വര്യപരോ രോധോ വരിഷ്ഠോ നാർഥതത്പരഃ .. 26.48..

ആത്മജ്ഞാനവിഹീനോ യോ മഹാപാതകിരേവ സഃ .
ഏതാവജ്ജ്ഞാനഹീനോ യോ മഹാരോഗീ സ ഏവ ഹി .. 26.49..

അഹം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹ അഖണ്ഡൈകരസാത്മകഃ .
ബ്രഹ്മൈവ സർവമേവേതി നിശ്ചയാനുഭവാത്മകഃ .. 26.50..

സദ്യോ മുക്തോ ന സന്ദേഹഃ സദ്യഃ പ്രജ്ഞാനവിഗ്രഹഃ .
സ ഏവ+ ജ്ഞാനവാൽ-ലോകേ സ ഏവ പരമേശ്വരഃ .. 26.51..

ഇദമേവ പരം ബ്രഹ്മ ജ്ഞാനാമൃത-മനോമയം .
ഏതത്പ്രകരണം യസ്തു ശൃണുതേ ബ്രഹ്മ ഏവ സഃ .. 26.52..

ഏകത്വം ന ബഹു+ത്വമ+പ്യണു-മഹത്-
കാര്യം ന വൈ കാരണം
    വിശ്വം വിശ്വപതി+ത്വ-മ+പ്യരസകം
നോ ഗന്ധരൂപം സദാ .
ബദ്ധം മുക്ത-മനുത്തമോത്തമ-മഹാ-
നന്ദൈകമോദം സദാ
    ഭൂമാനന്ദ-സദാശിവം ജനിജരാ-
രോഗാ+ദ്യസംഗം മഹഃ .. 26.53..

.. ഇതി ശ്രീശിവരഹസ്യേ ശങ്കരാഖ്യേ ഷഷ്ഠാംശേ ഋഭുനിദാഘസംവാദേ
    ജ്ഞാനാമൃതമനോമയപ്രകരണവർണനം നാമ ഷഡ്വിംശോഽധ്യായഃ
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
24.7.2024